

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - द्वितीयपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2019-20

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनान्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु।
शुभकामनाः॥

दिनांक:

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - द्वितीयपत्रम्

विषयः – मुहूर्तचिन्तामणिः (नक्षत्रप्रकरणम्) – 100 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः – 20 × 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. किन्नाम नक्षत्रम् ?
2. नक्षत्राणां स्थितिः कस्मिन् वृत्ते भवति ?
3. नक्षत्राणां कति पादाः ?
4. वृषभराशौ कानि नक्षत्राणि भवन्ति ?
5. नामकरणार्थम् अश्विनीनक्षत्रचरणे विद्यमानाः वर्णाः के ?
6. राशेः अंशात्मकमानं कियत् ?
7. एकस्य नक्षत्रपादस्य अंशात्मकमानं कियत् ?
8. कृत्तिकानक्षत्रस्य अधिपतिः कः ?
9. अश्विनी-नक्षत्रस्याकृतिः का ?
10. 'मृदङ्गः' कस्य नक्षत्रस्याकृतिः ?
11. ध्रुवसंज्ञकनक्षत्राणि कानि ?
12. चरसंज्ञकनक्षत्रकृत्यानि कानि ?
13. 'शतभिषा' नक्षत्रे कति तारकाः सन्ति ?
14. मिश्रसंज्ञकः वासरः कः ?
15. तीक्ष्णसंज्ञक नक्षत्राणि कानि ?
16. 'हरित्रयम्' इत्यनेन कानि नक्षत्राणि ज्ञायन्ते ?
17. अधोमुखनक्षत्राणि कानि ?
18. वृक्षरोपणार्थं कानि नक्षत्राणि शस्तानि ?
19. औषधग्रहणार्थं शुभवासराः के ?
20. क्रयनक्षत्राणि कानि ?

21. 'इज्यः' इत्यनेन कः ग्रहः प्रसिद्धः ?
22. 'रविः' इत्यनेन कस्य नक्षत्रस्य ग्रहणं भवति ?
23. धनप्रयोगे किं करणं निषिद्धम् ?
24. 'अगुः' इत्यनेन शब्देन ग्रहः कः ?
25. 'इन्द्रभम्' इति कस्य नक्षत्रस्य नाम ?

खण्डः-ख

अङ्काः - 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. अभिजिन्नक्षत्रसाधनसूत्रं विलिख्य तत्र यदि उत्तराषाढा भभोगः 56 घट्यः तथा श्रवणाभभोगः 60 घट्यः तदा अभिजिन्नक्षत्रस्य भभोगमानं साधयत।
2. होमाहुतेः शुद्धमुहूर्तविचारं साधारं सविवरं प्रदर्शयत।
3. 'अग्निवासः' कथं ज्ञायते? वासस्थानभेदात् फलभेदं साधारं प्रतिपादयत।
4. कतिनक्षत्राणि सन्ति? आकृतिसहितं तेषां नामानि लिखत।
5. दग्ध-स्फुटित-पङ्कादिलिप्तनूतनवस्त्रस्य शुभाशुभत्वं सप्रमाणं प्रतिपादयत।
6. अन्ध-मन्दादिनक्षत्रदृष्टिं सफलं सप्रमाणं निरूपयत।
7. 'सिनावली'-'कुहू'-'दर्शः' इति त्रयाणां परिचयपुरस्सरं तत्र जातस्य दोषपरिहारप्रकारः कः ?
8. 'तिथिगण्डान्तं' नाम किम्? शूलादियोगेषु जातस्य शिशोः शान्तिविधिः का ?

खण्डः-ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. 'अभुक्तमूलं' नाम किम् ? तस्य के भेदाः ?
2. धान्यच्छेद-कणमर्दन-धान्यसङ्ग्रहणमुहूर्तान् सप्रमाणं लिखत।
3. द्विपुष्कर-त्रिपुष्करयोगौ कथं भवतः? तज्जनित दोषशान्तिः कथं करणीयाः इति प्रतिपादयत।
4. परीक्षायाः कति विधयः ? ताः परीक्षाः कदा कार्याः ?

